

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci **žalobce R. D.**, zastoupeného advokátem JUDr. Vladimírem Kozelkou se sídlem Školská 28, Praha 1, proti **žalovanému Policejnímu prezidiu ČR, Ředitelství služby správních činností policie se sídlem Strojnická 27, Praha 7**, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2003 č. j. 38 Ca 450/2002 - 44,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2003 č. j. 38 Ca 450/2002 - 44 **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal včas kasační stížnost proti rozsudku uvedenému v záhlaví, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 11. 2000 čj. PPR 1237/RSP-2000 a rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

Kasační stížnost je podána z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V kasační stížnosti se uvádí, že Městský soud v Praze na základě předložených důkazů nesprávně dovedl, že žalobcova zbraň je zbraní zakázanou. Soud k tomuto nesprávnému závěru dospěl výhradně na základě skutečností, které měly být podány ze znaleckého posudku Policie ČR, Kriminalistického ústavu Praha ze dne 20. 3. 1998 čj. KÚP-359/KI-2-98 (dále jen „znalecký posudek z 20. 3. 1998“). Právní závěr soudu je nesprávný proto, že byl učiněn na základě skutkových zjištění, která ve znaleckém posudku z 20. 3. 1998 nemají oporu. Z něj lze zjistit pouze to, že předmětná samonabíjecí zbraň M1 se poměrně značně liší od samočinné (tedy zakázané) zbraně typu M2 a upravit ji na zbraň typu M2 lze jen za použití rozsáhlejšího dílenského nebo puškařského vybavení a zároveň odborných znalostí. Taková úprava již ale není úpravou ve smyslu § 21 odst. 1 písm. d) zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (dále jen „zákon č. 288/1995 Sb.“), pod kterou je nutno chápat drobnou, nikoli odbornou činnost, která nemá za následek změnu samotné podstaty zbraně, ale její celkovou přestavbu na zbraň jinou. Tomu odpovídá i odlišné označení těchto zbraní-

M1 a M2. Znalecký posudek z 20. 3. 1998 možnost úpravy pouze předpokládá, protože domácká úprava zbraně na plně samočinnou nebyla v tomto znaleckém posudku vůbec prověřena. Závěr, že se jedná o zbraň zakázanou, nemá ve znaleckém posudku z 20. 3. 1998 žádnou oporu. Správní orgány se spokojily s jedním, a to ještě neúplným znaleckým posudkem.

Žalobce v kasační stížnosti dále nesouhlasí s právními závěry soudu, že je možno zrušit rozhodnutí o registraci zbraně postupem podle § 65 správního řádu. Nesouhlasí rovněž se závěry soudu, že porušení § 33 odst. 2 správního řádu nelze považovat za takové, které by mohlo způsobit nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Odnětí možnosti se bránit chybným skutkovým a právním závěrům správního orgánu považuje za jedno z nejzávažnějších porušení zákonnosti. Dalším zcela zásadním pochybením je, že žalovaný v rozporu s § 59 odst. 1 správního řádu nepřezkoumal rozhodnutí správního orgánu I. stupně v celém rozsahu a zabýval se jen námitkami žalobce uvedenými v odvolání.

Žalobce konečně poukazuje na to, že podle tvrzení žalovaného bylo vydáno na modelově stejnou zbraň více znaleckých posudků, ale pro posouzení v této věci byl využit pouze jediný znalecký posudek. Pokud existovalo více znaleckých posudků, měly být použity všechny, a to zejména proto, aby byla zabezpečena ochrana dobré víry žalobce, jak to správnímu orgánu ukládá § 65 odst. 3 správního řádu.

Žalobce navrhl zrušení napadeného rozsudku Městského soudu v Praze a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil, resp. odkázal na to, co uvedl v řízení před Městským soudem v Praze.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil:

Rozhodnutím Policie ČR, Správy Středočeského kraje, skupiny správních činností policie (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 19. 6. 2000 čj. PSC-850/SSČ-2000 bylo ve smyslu § 65 odst. 2 správního řádu zrušeno rozhodnutí ředitele Policie ČR, Okresního ředitelství Rakovník o registraci zbraně-karabiny M1 Carbine, ráže 30 Carbine, výrobního čísla 2321 v plném rozsahu a věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí. Rozhodnutí bylo odůvodněno tím, že 18. 1. 1999 byla provedena registrace zbraně podle tehdy známých skutečností. Ke sjednocení postupu jednotlivých „SZSVSD PP ČR“ byl v roce 1998 vydán metodický pokyn, dále doplněný v roce 1999 a opírající se o znalecký posudek ze dne 20. 3. 1998, z něhož vyplynulo, že předmětná zbraň je zbraní zakázanou.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž namítl, že rozhodnutí bylo vydáno na základě nově zjištěných skutkových okolností, což je v rozporu s § 65 odst. 3 správního řádu. Důvodem má být znalecký posudek z 20. 3. 1998, který byl vypracován dříve než byla jeho zbraň registrována, ale v jeho věci nebyl k důkazu použit. Odvolávka na metodické pokyny je nepřijatelná, protože nemají pro správní řízení relevanci.

Shora uvedeným rozhodnutím žalovaného bylo rozhodnuto tak, že odvolání žalobce se zamítá a rozhodnutí správního orgánu I. stupně se potvrzuje. V odůvodnění je uvedeno, že metodické pokyny jsou pouze jedním z důkazních materiálů. Pokud jde o znalecký posudek z 20. 3. 1998, uvádí se: „Znaleckých posudků na modelově stejnou zbraň je vydáno více a znalecké posudky, které byly Kriminologickým ústavem Praha na tuto zbraň vypracovány, jsou jako důkazní podklad správními orgány všech stupňů využívány tak, jak stanoví § 65 odst. 3 správního řádu. Uvedený znalecký posudek byl vydán před registrací předmětné zbraně a byl využit i při zpracování metodiky ke sjednocení postupu při registraci druhové a typové stejných zbraní.“

V žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobce namítl, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně nevydal správní orgán, ale vedoucí skupiny správních činností, který však není správním orgánem. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně ani rozhodnutí žalovaného nemá oporu v právních předpisech, když těmito orgány nebyl dodržen správní procesní postup. Zákon

č. 288/1995 Sb. neupravuje možnost zrušit platnost průkazu zbraně. Předmětná zbraň nebyla a není zbraní zakázanou ve smyslu § 21 zákona č. 288/1995 Sb. a proto nebyl důvod odmítnout její registraci podle § 8 písm. c) zákona. V mimoodvolacím řízení bylo vycházeno z důkazu, který v řízení o registraci zbraně použit nebyl – ze znaleckého posudku ze dne 20. 3. 1998. Použití nového důkazu je ustanovením § 65 odst. 3 správního řádu vyloučeno a proto i tímto postupem byl porušen zákon. Správní řád byl porušen i tím, že správní orgán I. stupně nerespektoval ustanovení § 33 odst. 2 správního řádu a žalovaný toto pochybení ignoroval. Žalovaný měl přezkoumat rozhodnutí správního orgánu I. stupně v celém rozsahu. To však neučinil a porušil tak § 59 odst. 1 správního řádu. Žalobce navrhl zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně a rozhodnutí žalovaného a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze v odůvodnění kasační stížností napadeného rozsudku uvedl, že v řízení podle § 65 správního řádu nadřízený správní orgán zhodnotil skutečnosti, které se podávají ze znaleckého posudku z 20. 3. 1998, tedy že zbraň je palnou samonabíjecí zbraní, má vzhled vojenské plně samočinné zbraně a lze ji upravit na zbraň plně samočinnou. Z těchto skutečností byl vyvozen správný závěr, že předmětná zbraň je zbraní zakázanou. Proto postupoval správně, když na základě zjištěných skutečností rozhodnutí o registraci zbraně zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Odvolání žalobce nebylo důvodné a žalovaný je po právu zamítl. Námitka žalobce, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně nebylo vydáno správním orgánem, nýbrž vedoucím skupiny správních činností, není důvodná. Z rozhodnutí je zřejmé, že jej vydal správní orgán a je podepsáno vedoucím skupiny, tj. je uvedeno jméno, příjmení a funkce oprávněné osoby. Námitka žalobce, že nelze zrušit platnost průkazu zbraně, je pro věc nepodstatná. Ve věci jde o rozhodnutí o zrušení rozhodnutí o registraci zbraně postupem podle § 65 správního řádu. V případě vyhovění žádosti o registraci zbraně se rozhodnutí nevydává, což nic nemění na skutečnosti, že registrace zbraně je rozhodnutím, jemuž vždy předchází správní řízení. Není správná námitka, že správní orgán při přezkumu rozhodnutí mimo odvolací řízení použil nový důkaz, a to znalecký posudek z 20. 3. 1998. V předmětné věci je zřejmé, že žalobcova zbraň vykazovala znaky zakázané zbraně již v době rozhodnutí o její registraci. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byly správně zhodnoceny skutečnosti objektivně existující již v době rozhodování o registraci zbraně a přitom při posuzování věci byl řádně využit zmíněný znalecký posudek. Tímto znaleckým posudkem nebyly znaky zbraně, na jejichž základě jde o zbraň zakázanou, založeny, nýbrž pouze konstатовány jako objektivně existující. Ani námitka o porušení § 33 odst. 2 správního řádu není důvodná, resp. nelze ji považovat za takovou, která by mohla způsobit nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Žalobce totiž měl možnost vyjádřit se k podkladům a zjištěním v odvolání. Konečně není důvodná ani námitka, že žalovaný nepřezkoumal rozhodnutí ve smyslu § 59 odst. 1 správního řádu. Žalovaný totiž podle § 59 odst. 1 správního řádu postupoval.

Kasační stížnost je důvodná.

Ze správního spisu je patrné, že správní orgán I. stupně ani v této věci ne zahájil řízení (§ 18 odst. 1 správního řádu) a tudíž o jeho zahájení ani nemohl uvědomit žalobce (§ 18 odst. 3 správního řádu). Správní orgán I. stupně nepostupoval v řízení podle § 33 odst. 2 správního řádu, podle něhož měl povinnost dát žalobci možnost, aby se před vydáním rozhodnutí mohl vyjádřit k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění. Výsledkem správního řízení provedeného správním orgánem I. stupně je – z hlediska žalobce – až jemu doručené rozhodnutí. Správní orgán I. stupně tak výrazně porušil základní pravidla správního řízení. Argument Městského soudu v Praze, že pokud správní orgán I. stupně nepostupoval podle § 33 odst. 2 správního řádu, je tento nedostatek zhojen

tím, že žalobce mohl proti rozhodnutí podat odvolání a v něm se vyjádřit k podkladům a zjištěním správního orgánu, nemůže obstát.

Jediným důkazem pro rozhodnutí správního orgánu I. stupně i pro rozhodnutí žalovaného byl znalecký posudek z 20. 3. 1998, který ani není zařazen do správního spisu; soudu byl předložen k jeho žádosti až 6 dní před jednáním. Tento znalecký posudek byl vypracován Kriminalistickým ústavem jako znaleckým ústavem v odlišné právní věci. Především však byl vypracován k posouzení znaků konkrétní zbraně, která byla ke zkoumání předložena, z toho hlediska, zda by tyto znaky mohly naplňovat pojem zakázané zbraně podle § 21 odst. 1 písm. d) zákona č. 288/1995 Sb. Jde nepochybně o jinou zbraň, než která je ve vlastnictví žalobce a o níž se rozhoduje v tomto řízení. Otázky, které byly policejním orgánem znaleckému ústavu položeny, se vztahují výhradně ke konkrétní předložené zbraně, náleží tohoto znaleckého posudku se vztahuje rovněž k předložené zbraně, stejně tak i závěr znaleckého posudku (odpovědi na položené otázky). V tomto řízení, které je vedeno podle § 65 správního řádu, žádný správní orgán žalobcovu zbraň neviděl a nelze v něm bez dalšího použít znalecký posudek ze dne 20. 3. 1998, kterým ani důkaz proveden nebyl. S tím souvisí i tvrzení žalovaného v jím vydaném rozhodnutí, podle něhož „znaleckých posudků na modelově stejnou zbraň je vydáno více a znalecké posudky, které byly Kriminalistickým ústavem Praha vypracovány, jsou jako důkazní podklad správními orgány využívány tak, jak stanoví správní řád v ustanovení § 65“.

Správní spis v projednávané věci však neobsahuje vůbec žádný znalecký posudek. Patrně ani žalovaný, ani Městský soud v Praze si zcela neuvědomily, že v dané věci se jedná o vydání individuálního správního aktu, nikoli o „hromadný“ postup vůči všem osobám, jejichž typově shodná zbraň byla dříve registrována.

Nejvyšší správní soud spatřuje důvody kasační stížnosti ve vadách řízení, které spočívají v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu Městský soud v Praze, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit (§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.).

Kasační stížnost je důvodná a proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V dalším řízení je Městský soud v Praze vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), a to v tom, že správní orgán ustanoví znalce (§ 36 správního řádu) k odbornému posouzení, zda žalobcova zbraň vykazuje znaky zakázané zbraně ve smyslu § 21 odst. 1 písm. d) zákona č. 288/1995 Sb.

Městský soud v Praze v novém rozhodnutí rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 18. srpna 2004

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu